

 DANSK PSYKOLOG FORENING

AC

Akademikerne

Dansk Psykologforening

MOBNING

Akademikernes psykiske arbejdsmiljø 2015

Indhold

Mobning blandt psykologer	3
Hvem er bag mobning	8
Mobning og sygefravær	9
Mobning og det psykiske arbejdsmiljø.....	11
Konflikter blandt psykologer	11
Konflikter fordelt på køn og alder	12
Konflikter blandt ledere og medarbejder	13
Hvem er konflikterne med?	14
Konflikter og stress	15

Mobning, konflikter og skænderier på arbejdspladsen

Mobning blandt psykologer

Psykologerne er i undersøgelsen blevet spurgt til, om der er problemer med mobning på deres arbejdsplads, og om de selv har været udsat for mobning. I undersøgelsen er mobning blevet defineret som:

Mobning finder sted, når én eller flere personer gentagne gange over en længere periode bliver udsat for ubehagelige, negative handlinger eller adfærd på sit arbejde, som det er svært at forsvare sig mod.

Undersøgelsen viser, at næsten 15 pct. af psykologerne i høj eller nogen grad oplever, at der er problemer med mobning på deres arbejdsplads. Heraf oplever knap 3 pct. i høj grad mobning som et problem på arbejdspladsen. Næsten hver tredje oplever, at arbejdspladsen i lav grad har problemer med mobning. Mobning er altså noget, som kun lidt over halvdelen af psykologerne slet ikke oplever som et problem på deres arbejdsplads.

Tabel 1

Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?		
	Psykologerne	AC
I høj grad	2,87 %	1,62 %
I nogen grad	11,44 %	9,29 %
I lav grad	33,06 %	37,06 %
Slet ikke	52,63 %	52,04 %

Det fremgår at næsten hver tiende psykolog indenfor de seneste 6 måneder har været udsat for mobning på arbejdspladsen, heraf over 4 pct. mindst månedligt samt næsten 2 pct. mindst ugentligt.

Tabel 2

Har du på din arbejdsplads indenfor de sidste 6 måneder været udsat for mobning?			
	Psykologerne		AC
Ja, dagligt	0,33 %		0,28 %
Ja, ugentligt	1,46 %		1,18 %
Ja, månedligt	2,33 %		1,70 %
Ja, sjældnere	5,75 %		6,79 %
Nej, aldrig	90,14 %		90,06 %

Mobning - køn

Kvinder oplever, i højere grad end mænd, mobning på arbejdspladsen. Næsten 15 pct. af de kvindelige psykologer oplever i høj eller nogen grad problemer med mobning på deres arbejdsplads, hvor det kun er tilfældet for godt 12 pct. af mændene. Lidt over halvdelen af kvinderne oplever slet ikke mobning som et problem på deres arbejdsplads, og det gør sig gældende for knap 60 pct. af mændene.

Tabel 3

Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?				
	Psykologerne		AC	
	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
I høj grad	2,86 %	2,93 %	2,15 %	1,05 %
I nogen grad	11,97 %	9,09 %	11,52 %	6,87 %
I lav grad	34,04 %	28,74 %	36,52 %	37,64 %
Slet ikke	51,13 %	59,24 %	49,82 %	54,44 %

Undersøgelsen viser også en forskel mellem kønnene, når der ses nærmere på, hvem der selv har været udsat for mobning inden for de seneste 6 måneder. Således har 3,99 pct. af kvinderne og 4,69 pct. af mændene været udsat for mobning mindst månedligt. Dernæst er 6,05 pct. af kvindelige og 4,4 pct. af mandlige psykologer er blevet mobbet sjældnere end månedligt, de seneste 6 måneder.

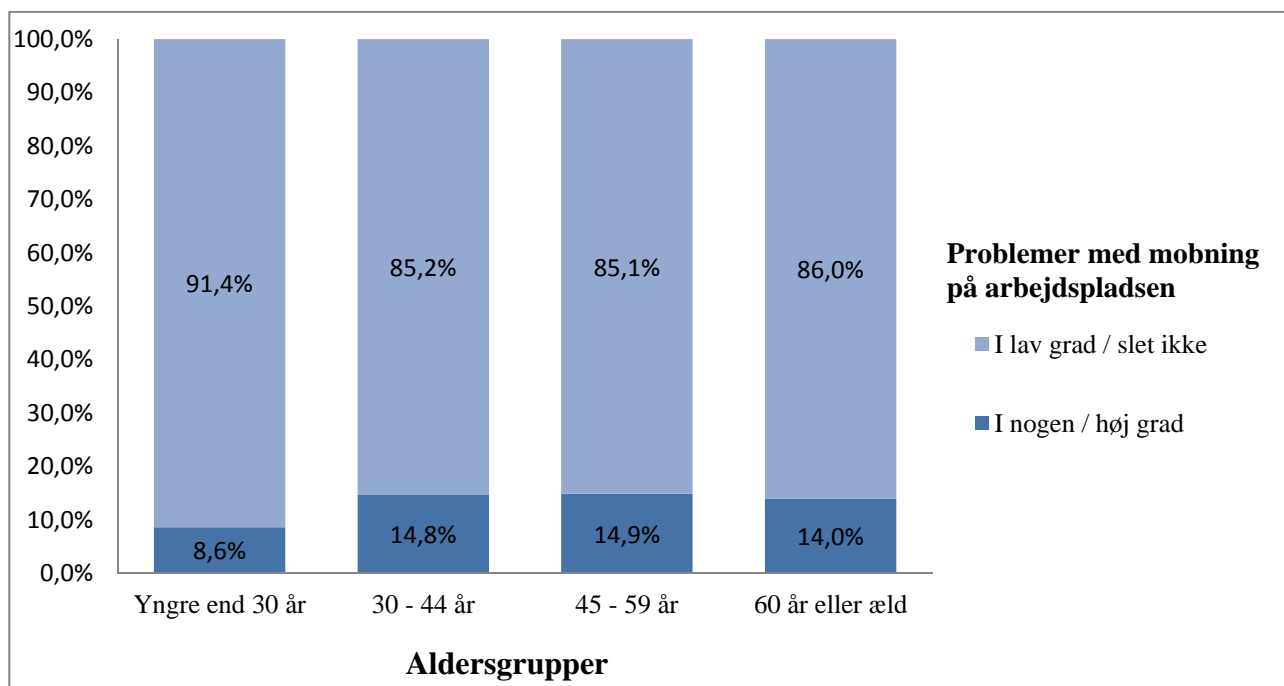
Tabel 4

Har du på din arbejdsplads indenfor de sidste 6 måneder været udsat for mobning?				
	Psykologerne		AC	
	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
Ja, dagligt	0,27 %	0,59 %	0,41 %	0,13 %
Ja, ugentligt	1,73 %	0,29 %	1,39 %	0,95 %
Ja, månedligt	1,99 %	3,81 %	2,09 %	1,27 %
Ja, sjældnere	6,05 %	4,40 %	7,08 %	6,47 %
Nej, aldrig	89,96 %	90,91 %	89,03 %	91,17 %

Mobning – aldersfordelt

Hvis der fokuseres på hvordan aldersfordelingen er, blandt psykologer som oplever mobning på arbejdspladsen, ser vi at det i mindre grad er et problem for psykologer under 30 år. Vi ser at 8,6 pct. af psykologerne under 30 år, i nogen eller høj grad oplever problemer med mobning på arbejdspladsen. Dette gør sig gældende for 14,0-14,9 pct. for de andre aldersgrupper.

Figur 1

Mobning – i det offentlige og private

Der er en stor forskel på, hvor store problemerne med mobning er i henholdsvis den private og den offentlige sektor. Langt flere i det offentlige oplever problemer med mobning på arbejdspladsen. Over 15 pct. af de offentligt ansatte oplever, at der i høj eller nogen grad er problemer med mobning på arbejdspladsen, hvor dette gælder for godt 11 pct. af de private.

Tabel 5

Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?				
	Psykologerne		AC	
	Privat	Offentlig	Privat	Offentlig
I høj grad	0,99 %	3,26 %	1,25 %	1,97 %
I nogen grad	10,34 %	11,75 %	7,72 %	10,32 %
I lav grad	25,12 %	35,18 %	31,64 %	40,81 %
Slet ikke	63,55 %	49,80 %	59,38 %	46,90 %

Offentligt ansatte psykologer oplever sjældnere forekomst af mobning. Dette fremgår af at 4,24 pct. af offentligt ansatte psykologer er blevet mobbet indenfor den sidste måned, hvilket gør sig gældende for 4,93 pct. af de privatansatte psykologer. Ligeledes er 5,81 pct. af de offentligt ansatte blevet mobbet indenfor de sidste 6 måneder, mens det gør sig gældende for 5,91 pct. af de privatansatte.

Tabel 6

Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?				
	Psykologerne		AC	
	Privat	Offentlig	Privat	Offentlig
Ja, dagligt	0,49 %	0,33 %	0,22 %	0,35 %
Ja, ugentligt	0,99 %	1,63 %	1,14 %	1,35 %
Ja, månedligt	3,45 %	2,28 %	1,71 %	1,82 %
Ja, sjældnere	5,91 %	5,81 %	6,05 %	7,22 %
Nej, aldrig	89,16 %	89,95 %	90,88 %	89,27 %

Ser man nærmere på det offentlige område, viser analyserne, at problemerne er størst i staten, hvor over hver femte angiver, at der i høj eller nogen grad er problemer med mobning på arbejdspladsen. I regionerne og kommunerne er det henholdsvis godt 16 og 12 pct.

Tabel 7

Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?						
	Psykologerne			AC		
	kommune	region	stat	kommune	region	stat
I høj grad	2,96 %	2,90 %	5,92 %	1,90 %	1,87 %	2,05 %
I nogen grad	9,36 %	13,79 %	16,57 %	9,71 %	12,33 %	9,64 %
I lav grad	33,87 %	36,66 %	36,69 %	37,12 %	40,56 %	43,04 %
Slet ikke	53,82 %	46,64 %	40,83 %	51,27 %	45,24 %	45,26 %

Mobning - oplevet af ledere og medarbejdere

Under halvdelen af medarbejderne oplever, at der i en eller anden grad er problemer med mobning på arbejdspladsen, mens knap 52 pct. af mellemledere samt godt 47 pct. af de øverste ledere siger det samme. Vi ser altså at mobning er en størst problem blandt medarbejdere, og mellemledere.

Tabel 8

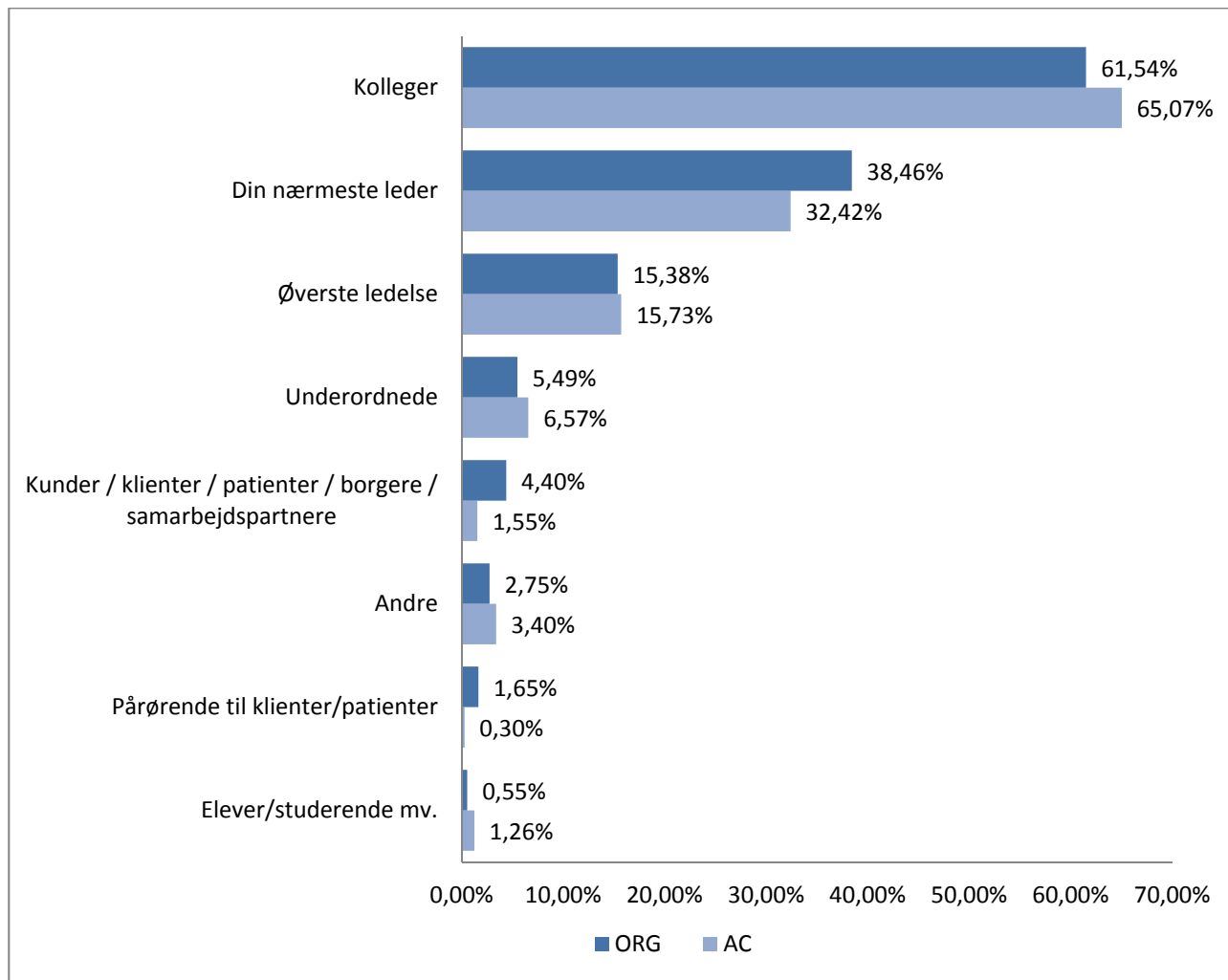
Er der problemer med mobning på din arbejdsplads?						
	Psykologerne			AC		
	Medarbejder	Mellemleder	Øverste ledelse	Medarbejder	Mellemleder	Øverste ledelse
I høj grad	1,93 %	1,80 %	1,63 %	1,60 %	1,78 %	1,10 %
I nogen grad	10,44 %	8,54 %	4,88 %	9,71 %	7,19 %	4,36 %
I lav grad	36,82 %	41,56 %	40,65 %	36,24 %	41,70 %	38,00 %
Slet ikke	50,82 %	48,10 %	52,85 %	52,45 %	49,33 %	56,54 %

Hvem er bag mobning

Langt de fleste i undersøgelsen, der har oplevet at blive mobbet, oplever dette fra de nærmeste kolleger. Derefter er det henholdsvis psykologernes nærmeste leder samt den øverste ledelse, som oftest står bag mobningen.

Generelt er det disse 3 grupperinger som oftest bliver angivet som værende bag mobningen, men det forekommer dog også i mindre grad fra underordnede, kunder, elever mv.

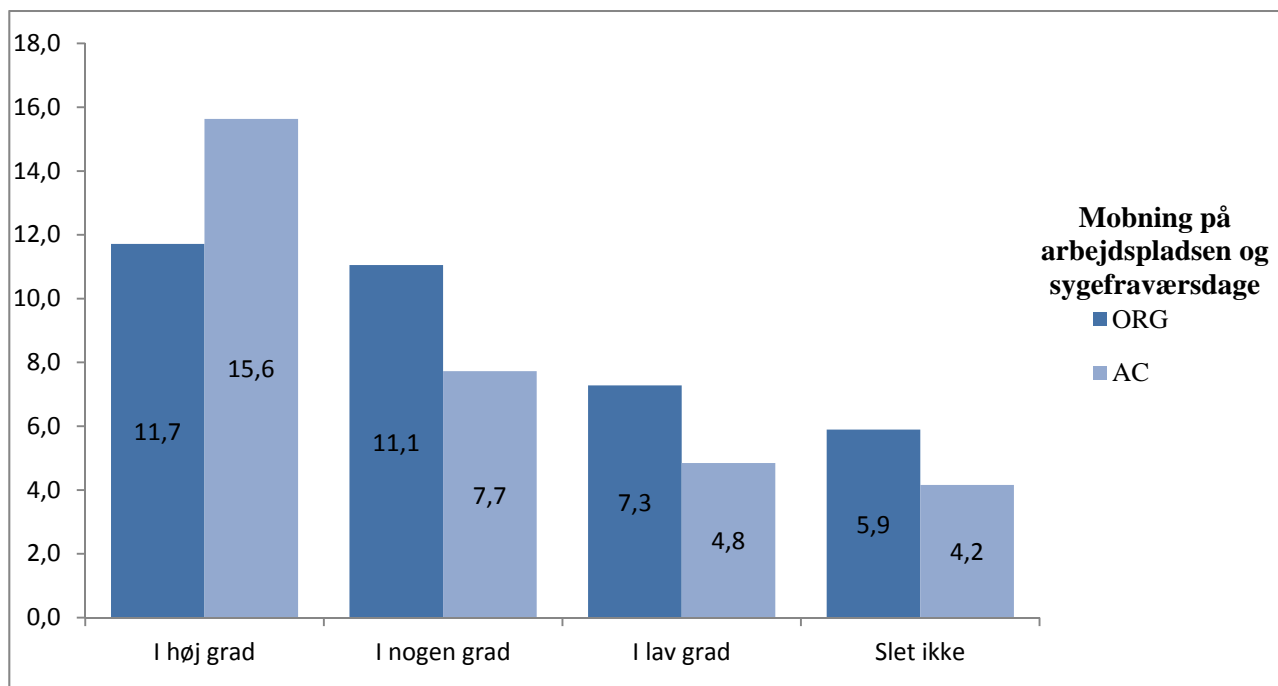
Figur 2

Mobning og sygefravær

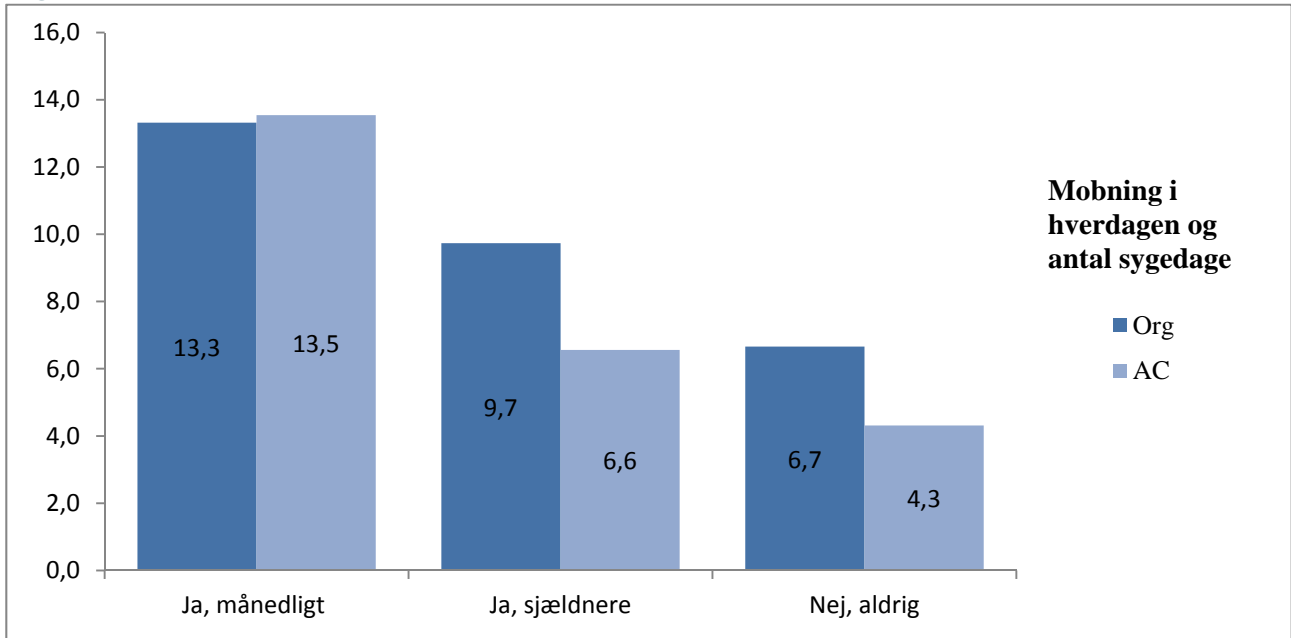
Undersøgelsen viser en klar tendens mellem mobning på arbejdspladsen og antallet af sygefraværsdage. Psykologernes sygefraværsdage stiger voldsomt, hvis personen er ansat på en arbejdsplads som er præget af mobning. Vi ser således, at psykologer som i høj grad oplever mobning på arbejdspladsen, gennemsnitligt har 11,7 sygefraværsdage om året. Dette er næsten dobbelt så højt som den gennemsnitlige psykolog – som slet ikke oplever en arbejdsplads som er præget af mobning. Psykologerne som i nogen grad oplever mobning på arbejdspladsen, har gennemsnitligt 11,1 sygefraværsdage om året, hvilket også er markant højere end psykologer som slet ikke oplever at arbejdspladsen er præget af mobning.

Figur 3

Fortsætter vi analysen af psykologer som direkte bliver mobbet, ser vi den samme tendens. Blandt psykologer som bliver mobbet månedligt eller oftere, ser vi et gennemsnitligt antal sygefraværsdage på 13,3, hvilket er over dobbelt så højt ift. psykologer, som ikke bliver mobbet.

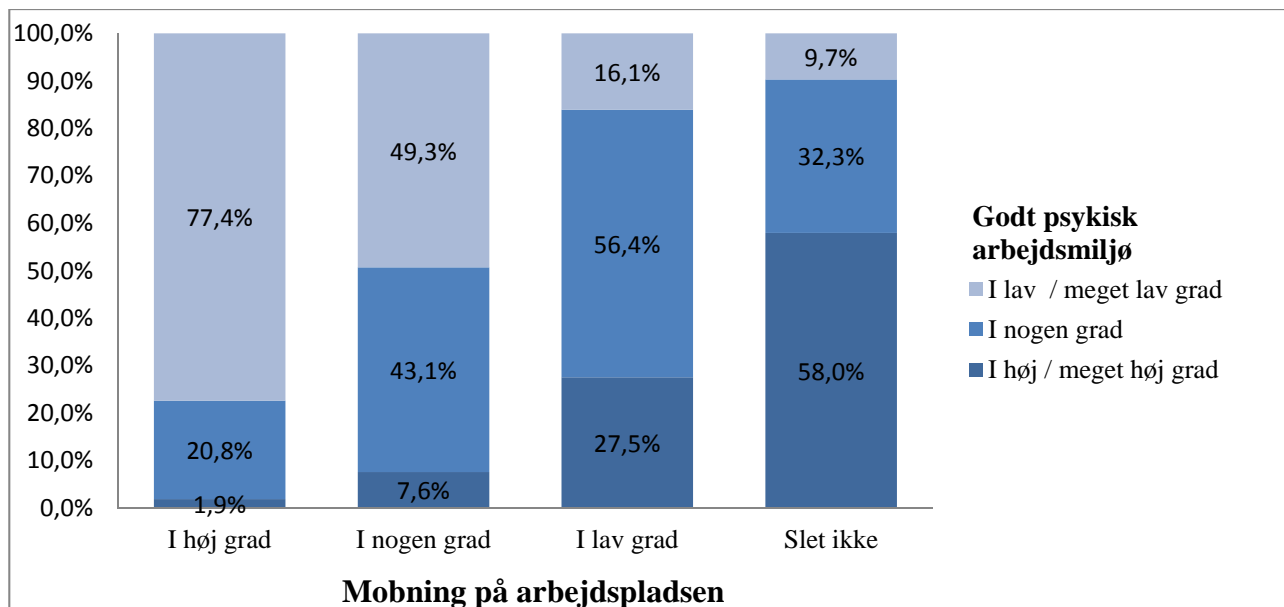
Figur 4

Mobning og det psykiske arbejdsmiljø

Undersøgelsen viser også en markant negativ sammenhæng mellem mobning på arbejdspladsen og psykologernes psykiske arbejdsmiljø. Blandt psykologer, som i høj grad oplever en arbejdsplads præget af mobning, ser vi at kun 1,9 pct. har en høj eller meget høj grad af godt psykisk arbejdsmiljø. Til sammenligning gælder dette for 58 pct. af psykologerne som slet ikke oplever mobning på arbejdspladsen.

Figur 5

Konflikter blandt psykologer

Inden for det seneste år har næsten 12 pct. af psykologerne enten månedligt eller oftere konflikter eller skænderier med andre på arbejdspladsen. Ligeledes har næsten 39 pct. af psykologerne haft konflikter, dog sjældnere end på månedlig basis. Mens omkring halvdelen derfor ikke har haft nogen skænderier eller konflikter med nogen på arbejdet.

Tabel 9

	Har du inden for de sidste 12 måneder haft skænderier eller konflikter med nogen på dit arbejde?	
	Psykologerne	AC
Ja, dagligt	0,32 %	0,39 %
Ja, ugentligt	2,65 %	4,00 %
Ja, månedligt	8,60 %	9,68 %
Ja, sjældnere	38,69 %	37,88 %
Nej, aldrig	49,73 %	48,06 %

Konflikter fordelt på køn og alder

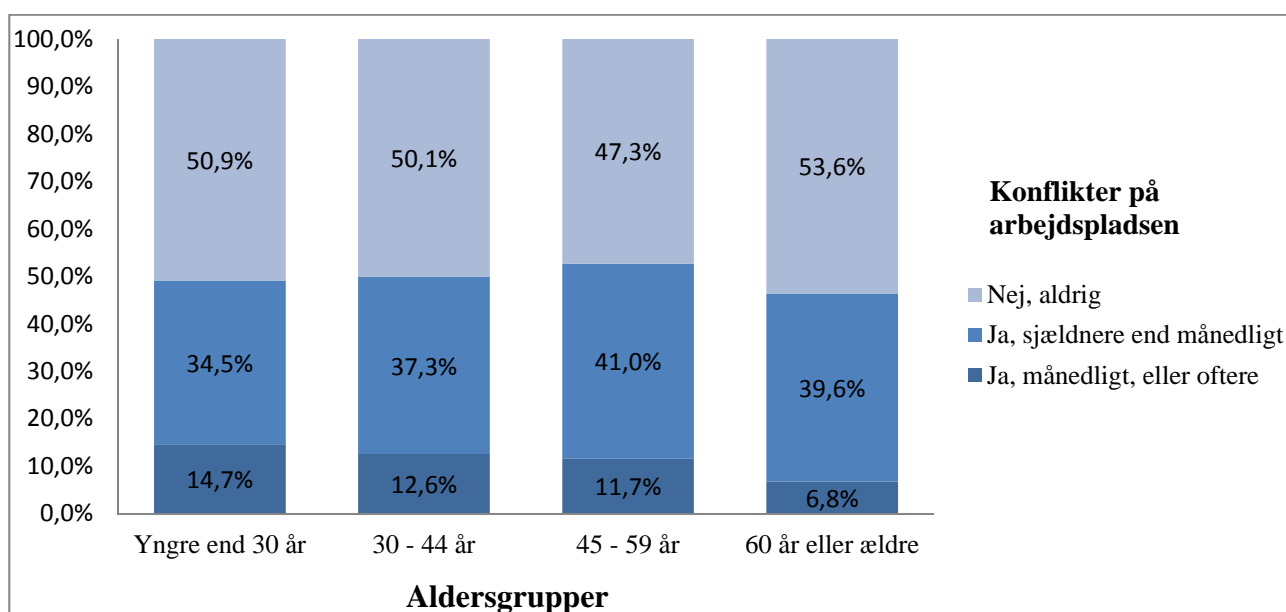
Vi ser at kvindelige psykologer i lavere grad end mandlige, oplever konflikter eller skænderier på arbejdspladsen. Således har 11,41 pct. af de kvindelige psykologer haft skænderier indenfor den sidste måned, hvor dette gør sig gældende for 12,31 pct. af mændene. Ligeledes har 38,62 pct. af de kvindelige psykologer haft skænderier indenfor de sidste 6 måneder, hvor dette gør sig gældende for 39 pct. af mændene. I alt ser vi at en større del af de kvindelige psykologer som aldrig oplever skænderier/konflikter på arbejdspladsen.

Tabel 10

Har du inden for de sidste 12 måneder haft skænderier eller konflikter med nogen på dit arbejde?				
	Psykologerne		AC	
	Kvinde	Mand	Kvinde	Mand
Ja, dagligt	0,33 %	0,29 %	0,56 %	0,20 %
Ja, ugentligt	2,85 %	1,76 %	4,40 %	3,56 %
Ja, månedligt	8,23 %	10,26 %	9,60 %	9,75 %
Ja, sjældnere	38,62 %	39,00 %	38,96 %	36,72 %
Nej, aldrig	49,97 %	48,68 %	46,47 %	49,77 %

Undersøgelsen viser store forskelle i mængden af konflikter/skænderier aldersgrupperingerne imellem. Vi ser, at de yngre end 30 årige psykologer i størst omfang oplever hyppige skænderier. I alt 14,7 pct. af de yngre end 30 årige angiver at have skænderier/konflikter på månedlig basis. Dernæst kommer de 30 – 44 årige, hvor 12,6 pct. angiver at have månedlige skænderier, mens 11,7 pct. af de 45 – 59 årige angiver det samme. Lavest finder vi de ældre end 60 årige psykologer, hvor kun 6,8 pct. angiver at have månedlige skænderier.

Figur 6

Konflikter blandt ledere og medarbejder

Forskelle er der også at finde, når man kigger på henholdsvis ledere og medarbejdere samt deres mængde af skænderier/konflikter. Her findes, at godt 19 pct. af lederne har haft skænderier månedligt eller oftere. Godt 11 pct. af medarbejderne angiver at have månedlige skænderier. Vi ser også at over halvdelen af lederne har haft skænderier, dog sjældnere end månedligt. Dette gør sig gældende for knap 37 pct. af medarbejderne.

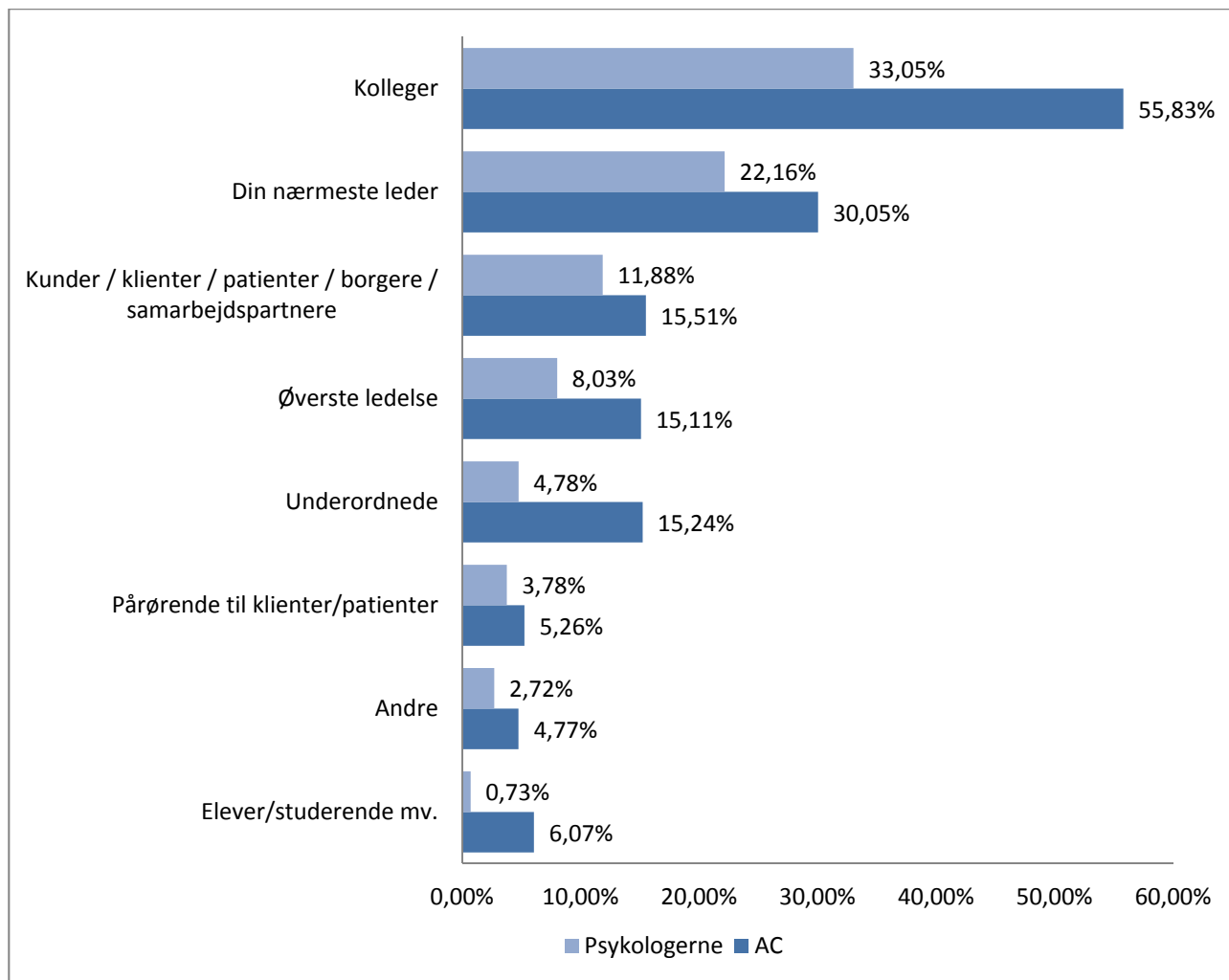
Tabel 11

Har du inden for de sidste 12 måneder haft skænderier eller konflikter med nogen på dit arbejde?				
	Psykologerne		AC	
	Medarbejder	Leder	Medarbejder	Leder
Ja, dagligt	0,24 %	1,41 %	0,30 %	0,82 %
Ja, ugentligt	2,61 %	3,52 %	3,69 %	5,64 %
Ja, månedligt	8,24 %	14,08 %	9,22 %	11,99 %
Ja, sjældnere	37,39 %	51,41 %	36,45 %	45,36 %
Nej, aldrig	51,52 %	29,58 %	50,34 %	36,18 %

Hvem er konflikterne med?

Psykologerne har oftest konflikter med kollegerne. Derefter kommer konflikter med ens nærmeste leder, hvorefter det er kunder/klienter og den øverste ledelse, som psykologerne oftest har konflikter med. Vi ser, at psykologerne også har konflikter med underordnede, elever og andre, dog i et mindre omfang.

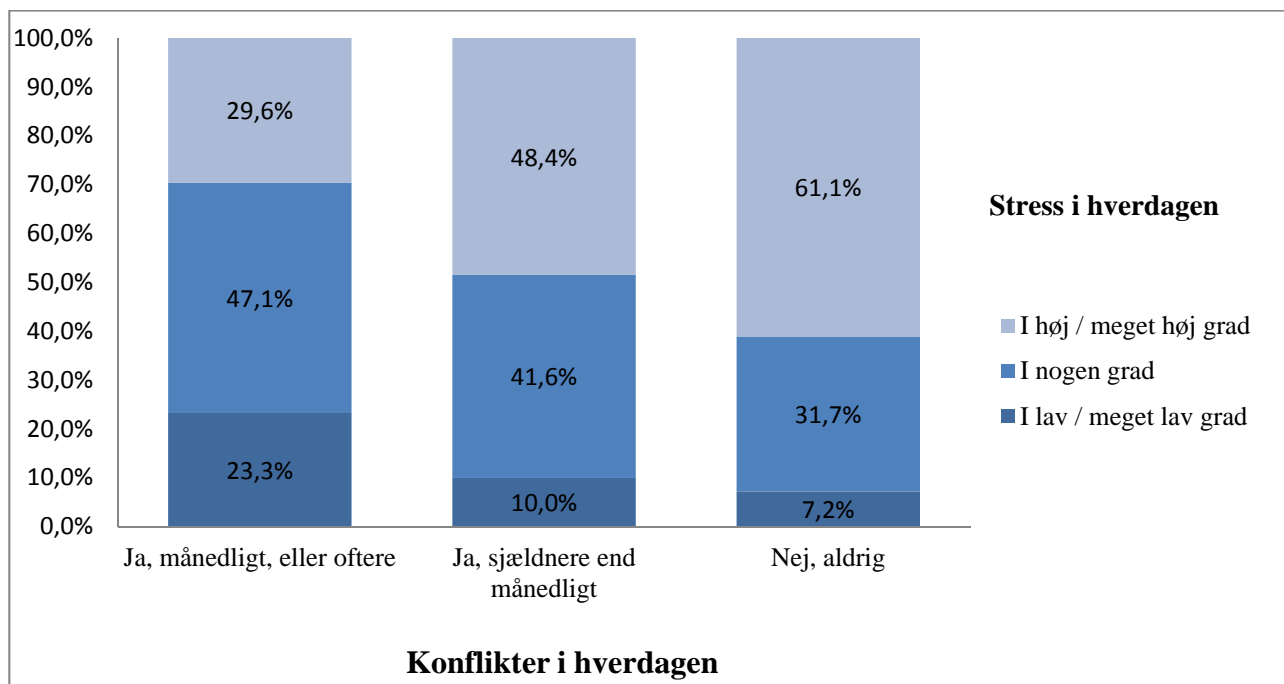
Figur 7

Konflikter og stress

Der er en klar sammenhæng mellem psykologernes stressmængde og hvor ofte de oplever konflikter på arbejdspladsen. Des flere konflikter psykologen har, des større stressmængde. Det ses, at dem som månedligt har konflikter på arbejdspladsen, er 23,3 pct. i høj eller meget høj grad stresset. Dette er kun for 10 pct. af dem, som sjældnere end månedligt har konflikter. Endelig er det kun 7,2 pct. af dem som aldrig har konflikter, der i høj eller meget høj grad er stressede.

Figur 8

Nørre Voldgade 29

DK-1358 København K

Tlf: +45-33 69 40 40

E-mail: ac@ac.dk